

Remissvar angående sanktioner i livsmedelskedjan, Regeringskansliet.

Sammanfattning

Miljönämnden har fått möjlighet att svara på regeringskansliets remiss om sanktioner i livsmedelskedjan mm. Remissen behandlar ett förslag om att höja straffsatsen för brott mot livsmedelslagen, lagen om animaliska biprodukter och djurskyddslagen till max 2 års fängelse och införa sanktionsavgifter för administrativa brott mot föreskrift. Detta ska leda till effektivare tillsyn, högre prioritet för sådana brott hos polis och åklagare samt tydligare konsekvenser vid brott för livsmedelsföretagaren.

Förslag på beslut

Miljönämnden i Örebro Kommun lämnar följande yttrande över regeringskansliets remiss om sanktioner i livsmedelskedjan mm, dnr. N2017-01869-RS:

1. Det är positivt att vissa brott, exempelvis sen anmälan av livsmedelsanläggning, föreslås medföra en sanktionsavgift istället för att medföra böter. Detta ger en mer direkt och förutsägbar reaktion då polis och åklagare idag inte alltid kan prioritera sådana brott mot livsmedelslagen.
2. Det behöver tydliggöras hur insamlandet av sanktionsavgiften ska gå till, och vilket ansvar respektive myndighet har i processen.
3. Sanktionsavgifternas storlek föreslås bestämmas efter en skala beroende på verksamhetens storlek. Detta är positivt, men behöver utformas så att det är tydligt och enkelt för både tillsynsmyndigheten och verksamheten att avgöra vilken avgift som ska tas ut.

Beslutsunderlag

Regeringskansliets remiss Effektivare sanktioner i livsmedelskedjan mm.

Regeringskansliets Missiv.

Ärende

Miljökontoret har fått möjlighet att yttra sig över regeringskansliets remiss om Sanktioner i livsmedelskedjan mm, dnr N2017-01869-RS. Remissen gäller livsmedelslagen, lagen om animaliska biprodukter och djurskyddslagen, med tillhörande föreskrifter och EG förordningar. I remissen ges i korthet förslag att vissa typer av brott mot ovanstående lagstiftningar ska kunna ge upp till två års fängelse där det idag enbart kan leda till böter. Vissa administrativa avvikelser som idag kan ge böter föreslås istället medföra en sanktionsavgift.

Bedömning

Straffskalan för brott mot livsmedelslagen är i dag böter. Den vanligaste brottstypen inom livsmedelslagen som miljökontoret upprättar en åtalsanmälan i är att en livsmedelsföretagare inte anmält sin verksamhet. Eftersom straffsatsen är så låg har polis och åklagare svårt att prioritera dessa ärenden. Därför riskerar de att läggas ner på grund av att preskriptionstiden löper ut. Med en lagändring ska tillsynsmyndigheten enligt förslaget fatta beslut om sanktionsavgift då avvikelsen påträffas. Detta är positivt eftersom det blir en effektivare handläggning än idag. För livsmedelsföretagarna kommer sanktionen snabbare och kopplingen till avvikelsen blir tydligare. Samtidigt är en höjning av straffsatsen för brott i livsmedelskedjan en tydlig signal om att det inte är acceptabelt att fuska eller utsätta människor för fara. Den ger också polis och åklagare möjlighet och incitament att prioritera brott i livsmedelskedjan. Även detta är positivt.

Sanktionsavgiften ska tillfalla staten. Regler för hur avgiften ska betalas lämnas i remissen till Livsmedelsverket och Jordbruksverket att utformas och beskrivs därför inte närmare. Däremot nämns att om avgiften inte betalas ska tillsynsmyndigheten (Miljönämnden) lämna den till Kronofogdemyndigheten för indrivning. För att systemet ska bli enkelt för tillsynsmyndigheten att använda behöver det vara tydligt hur betalningen ska gå till. Idag finns det ett regelsystem på plats för miljöstraffsavgifter. Det är ett tydligt och effektivt system. Förslagen för sanktioner i livsmedelskedjan liknar mycket hur miljöstraffsavgifter hanteras. För att göra det så enkelt som möjligt kan det vara lämpligt att använda samma regler för alla sanktionsavgifter.

En livsmedelsverksamhet kan vara allt från en liten kiosk till en industri med hundratals anställda. Därför är det positivt att sanktionsavgifterna föreslås variera med verksamhetens storlek. Skalan måste utformas så det är tydligt för både verksamhet och tillsynsmyndighet vilken storlek på sanktion som ska tas

ut. Annars finns risken att den tillämpas på olika sätt inom olika myndigheter, vilket skulle sänka förtroendet för tillsynen.

För Miljönämnden

Fredrik Johansson
Miljö- och hälsoskyddsinspektör

sign KH